

Det Kongelige kultur- og kirkedepartement
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Deres ref
2006/00768 KU/KU1
DAN:amb

Dato: 18.04.2006

Høringsuttalelse om "Utkast til endring i forskrift om støtteordning for fri scenekunst".

Vi viser til brev av 20.03.06.

Danse- og teatersentrum har i styremøte 6. april d.å. behandlet departementets utkast til ny ordlyd for §6 i forskriften.

Vi oppfatter det slik at departementet i denne runden **ikke** ber om at man tar stilling til om støtteordningen skal splittes, eller fortsette som i dag. Vi uttaler oss derfor her i hovedsak om Departementets utkast til ny ordlyd for § 6 i forskriften, men vi vil innledningsvis redegjøre for bakgrunnen for våre standpunkt.

Danse og teatersentrum (DTS) har som kjent tidligere primært gått inn for å opprettholde *en* støtteordning til scenekunst, ganske enkelt fordi scenekunst også inkluderer dans som kunstnerisk uttrykksform. Det avgjørende for DTS er at støtteordningene for ikke-institusjonell scenekunst er så åpne og smidige at de evner å forholde seg til kunstneriske ideer og formuttrykk som ennå ikke er definert, det vil si til den vide kunstneriske praksis vi ser på feltet.

Slik vi oppfatter det, er forslaget om å splitte ordningen i én ordning for dans og én for scenekunst ikke først og fremst rent kunstfaglig begrunnet, men heller uttrykk for en kunstpolitisk vilje til å synliggjøre dansen som egen kunstform. Men scenekunstfeltet er i dag så mangfoldig at begrepet scenekunst omfatter så vel crossover prosjekter som rene dans- eller teaterprosjekter.

I vårt notat til Norsk kulturråd med kopi til departementet (11.04.04) gir vi uttrykk for at "vi ser positivt på Norsk kulturråds signaler om å vurdere en eventuell deling av støtteordningen, slik disse signalene ble oss forelagt i møte 10.03.04. Vi finner det ikke formålstjenlig for miljøet at DTS opprettholder et ensidig negativt syn på en eventuell deling av ordningen. Vi understreker at valget om å splitte opp ordningen forutsetter at de to "nye" ordningene skal fungerer i et nært samspill mellom de respektive fagutvalgene."

DTS føler seg sterkt forpliktet til å ha et helhetlig syn på scenekunstfeltet, selv om avsetningen splittes opp i to ordninger. DTS har alltid betraktet dansen som ett av mange sceniske uttrykk, og vi har sett det som kunstnerisk fornuftig og hensiktsmessig å opprettholde denne tenkningen. Det vi ser som avgjørende for oss er å arbeide for å bedre

de produksjonsmessige - og kunstneriske utviklingsvilkårene i det ikke-institusjonelle feltet, uavhengig av aktørenes uttrykk. Slik sett vil vi føle oss ansvarlig for utviklingen av begge ordningene.

Etter vår oppfatning bør det være Kulturrådets klare oppgave å bestemme under hvilken ordning eventuelle crossoversøknader hører hjemme, det vil si at en søker ikke skal kunne pålegges å definere søknaden sin inn i en av ordningene. Det er en forutsetning at søkerne kan formulere sine søknader med utgangspunkt i egen kunstnerisk idé og overbevisning, og at det er Kulturrådets ansvar å koordinere grensetilfellene. Bare slik kan man ivareta forutsetningen om optimal kunstnerisk frihet for søkerne.

Det er videre en viktig forutsetning at en deling av ordningene også innebærer en betydelig styrking av den totale avsetningen. Bare slik kan ordningene for scenekunst og dans oppfylle kunstnernes behov. Det er viktig både for feltet og for norsk scenekunst at ordningene kan gi støtte til et mangfold av genre, stilarter og ytringer innenfor så vel dans som scenekunst.

En uheldig konsekvens av at det opprettes to separate støtteordninger er at denne omleggingen kan skape grobunn for et unødvendig og ufruktbart motsetningsforhold mellom dans og scenekunst. I verste fall kan kunstnere og kompanier settes opp mot hverandre, og konkurrere knivskarpt om begrensede midler.

DTS minner om at det både er et statlig og et politisk ansvar å styrke utviklingen av ikke-institusjonell profesjonell scenisk aktivitet, og understreker at dagens avsetningsnivå - 20,5 millioner kroner til scenekunst og 16 millioner kroner til dans - er altfor lavt, i forhold til virksomheten på feltet, i forhold til antall kvalifiserte søknader og i forholdet til mangfoldet av kunstneriske ytringer.

Den totale avsetningen på feltet foreslås fordelt med 44% av midlene til dans, 56% til scenekunst. Det foreligger ikke offisielle tall for dette, men gjennom en uformell henvendelse til de to tildelingsinstansene, Norsk kulturråd og Fond for Lyd og Bilde, har vi fått opplyst at det til hver tildelingsrunde kommer inn ca 200 søknader. Av disse utgjør danseprosjektene 25 %, men svært få kan defineres som rene danseprosjekter. De fleste hører inn under kategori "scenekunst", selv om det står koreografer bak søknadene.

Forholdene på det ikke-institusjonelle feltet er i stadig endring. Det er derfor viktig at det fra starten av etableres ordninger som kan gjøres til gjenstand for en fleksibel forvaltning. Bare slik kan støtten stadig reflektere de kunstneriske fluktueringene i søknadene.

Det er nettopp med bakgrunn i den ovenfor problematisering av søknadssituasjonen for kompaniene at vi mener det er kunstfaglig viktig å opprettholde *scenekunstbegrepet* som navn på den delen av ordningen som skal ivareta alt som ikke er ren dans. Teaterbegrepet oppleves altfor snevert, og vil bety en tilbakegang i forhold til dagens kunstneriske praksis. Å operere med de to atskilte begrepskategoriene "dans" og "teater" vil dessuten snart vise seg å være problematisk både for de søkende kunstnerne, og for Kulturrådets fagkonsulenter/utvalg. Vi foreslår derfor at begrepet "teater" i tekstforslaget byttes ut med begrepet "scenekunst" for den ordningen som omfatter *alt som ikke er ren dans*. Å splitte ordningen opp, kan også innebære starten på videre oppsplitting av ordningen; at vi får egne avsetninger for musikkteater, figur/objektteater, scenekunst for barn osv. Å opprettholde begrepet "scenekunst" kan være et ledd i å motvirke videre oppsplitting.

Til tekstforslaget punkt d foreslår vi følgende formulering:

”Egenart, originalitet, evne til nyskaping samt evne til utvikling av og forskning i eget uttrykk.

Begrunnelse: En rekke kompanier har i dag funnet sin uttrykksform, og har behov for å videreutvikle denne,. De må få mulighet til å forske videre i eget uttrykk..Mange av dem har utviklet nye genrebegrep, og har nettopp på grunn av dette et stort publikum både nasjonalt og internasjonalt.

DTS mener videre at splittelse av ordningen ikke bør medføre økning av de administrative kostnader på bekostning av midlene som avsettes til kunstnerisk virksomhet. Antallet utvalgsmedlemmer bør selvsagt holdes på et akseptabelt faglig nivå, men man bør samtidig bestrebe seg på å ha færrest mulig medlemmer i hvert av utvalgene: Vi foreslår tre medlemmer for hvert av de to nye utvalgene for dans og scenekunst.

DTS understreker at ordningen med ett utvalg for scenekunst og ett for dans etter en tid bør evalueres, slik at ordningene alltid er i takt med den kunstneriske utviklingen og praksis på feltet.

Til slutt vil DTS påpeke de store problemene det medfører for kompaniene at departementet tar sikte på å gjøre disse endringene gjeldende fra og med første tildeling 2006. Det vil skape store problemer for dem som har sendt inn sine søknader til denne første tildelingen. Vi ber derfor departementet sørge for at første tildeling 2006 finner sted etter gammel ordning, slik at endringen først innføres i og med annen tildeling, og dermed ikke får uheldige konsekvenser for de enkelte kunstnere. Vi har i den senere tid mottatt mange bekymringsmeldinger på dette punktet: Disse er hermed formidlet til departementet.

Ved behov for ytterligere avklaring/informasjon stiller vi oss naturligvis til departementets informasjon.

Med vennlig hilsen

Danse- og teatersentrum

Tove Bratten
Daglig leder.

I styret: Øyvind Jørgensen, danser/koreograf, styreleder, Jo Strømgren, danser/koreograf, Terje Tjøme Mossige. Danser/koreograf, Thomas Storm, instruktør, Gunnar Thon Lossius, konsulent.

